

Neviditelní hrdinové

Znají to a také říkají všichni, kdo stojí ve vedení firem, podniků, neziskovek, úřadů, obcí i státních institucí: největším pokladem každé organizace jsou lidé. Chci vás proto pozvat k seznámení s některými z těch, kteří bývají často i pro svou skromnost velmi nenápadní a neviditelní, ale kteří jsou pokladem Charity. Je to rozvětvená rodina, kam patří zaměstnanci a jejich příbuzní, blízcí a jejich přátelé. A k tomu další dobrovolníci a příznivci, fandové, sympatizanti, podporovatelé a dárci. Někteří pravidelní, dlouhodobí a věrní, jiní se třeba přidají jen v lednu, když přispějí třem koledujícím králům.

Zajímavé lidi tu potkávám, zvláštní krevní skupina se nám na Charitách sešla. Ale řeknu to ještě jinak – poněkud obráceně – jaké lidské typy u nás nejspíš nepotkáte: ty zapšklé, otrávené, pasivní a malověrné. Možná proto, že caritas, čili charita, milosrdná láska, je od své přirozenosti tvořivá a vynalézavá a přesně taková, hlubocí, pracovití a opravdoví jsou i členové oné velké charitní rodiny.

Tato příloha Caritas se zaměřuje na neviditelné hrdiny. Lidi na první pohled spíš nenápadné, možná i širší veřejnosti neznámé. Valná většina jich nesedí na vedoucích postech, nevelí početnému týmu, a vlastně možná po světské slávě ani příliš netouží. O některých z nich chceme napsat, abychom jim poděkovali. Jsou kvasem v těstu a solí země, skvělý příklad. Bez nich by to v Charitě nešlapalo, nefungovalo. Potvrzují výrok Matky Terezy, která řekla, že člověk nežije toliko z lásky, kterou přijímá, ale daleko více z lásky, kterou daruje.

Chci proto poděkovat nejen jim, za to, že jsou onou „klidnou silou“, ale také jejich spolupracovníkům, příbuzným a známým, kteří je a tím i naši Charitu podporují. Všem velké Pán Bůh zaplať!

LUKÁŠ
CURYLO,
ředitel Charity
Česká republika

Charita Česká republika: Je nám sto let, ale žijeme současností a máme v týmu skvělé lidi. Ilustrační snímek Jakub Žák

Čtrnáct let nevycházím z úžasu

Biskup PAVEL POSÁD je prezidentem Charity ČR. Ptali jsme se ho na jeho zkušenosti s lidmi, se kterými spolupracuje.

Co vás na práci Charity osobně oslovuje?

Prezidentem Charity Česká republika jsem od roku 2009. Ve srovnání s dneškem mohu říct, že jsem toho o Charitě tenkrát vlastně moc nevěděl. Její práci jsem měl možnost poznat na všech stupních od místních Charit přes diecézní Charity až po tu mezinárodní. A od té doby nevycházím z úžasu a stále znovu objevuji nejenom náročnost této práce, ale také její krásu a bezmála nenahraditelnost této důležité a potřebné služby. Charita se věnuje všem potřebným bez rozdílu věku, náboženství, postavení, neexistuje nikdo, kdo by byl z péče charitních pracovníků vyloučen. Je to namáhavá každodenní a mravenčí

práce, která vyžaduje odbornost, nasazení a opravdovou vytrvalost.

Jaké zajímavé lidi jste za tu dobu potkal a čím vás oslovili, co jste se od nich naučil?

Na této cestě jsem potkal zejména mnoho těch, kteří nešetřili sil a námahy. Je to zástup lidí, z nichž každý je nějak obdivuhodný. Určitě mezi ně nepatří jen lidé zastávající nějaké vedoucí funkce, ale je to doslova nespočetná armáda „neviditelných hrdinů“, o kterých se nikde moc nedozvíme, ale bez kterých by mnoho potřeb nebylo naplněno.

Jaké svědectví by měla Charita a její pracovníci vydávat?

Charita je jedním ze tří pilířů života a služby církve. Vedle hlásání evangelia a udělování svátostí je zde tento třetí podstatný prvek: diakonie neboli služba potřebným.

Práce v Charitě je pokračováním služby samého Ježíše Krista a naše práce se mu má podobat, je důležité, abychom všichni pracovali s pohledem na něho a konali tak jako on.

Jak by měla Charita o své zaměstnance a dobrovolníky pečovat, zejména po duchovní stránce?

Mají být stále povzbuzováni všemi způsoby k tomu, aby mohli pracovat podle zásad evangelia, aby znali hodnoty, které církev vyznává a bylo pečováno o jejich další vzdělání a duchovní formaci. Proto se konají nejrůznější adaptační kurzy, přednášky a nejrůznější podoby trvalé formace.

Jde o to, aby každý, kdo se setká s pracovníkem Charity, setkal se s Kristem, který řekl: „Cokoliv jste udělali jednomu z mých nejmenších bratří, mně jste udělali.“ JAN OULÍK

Baví mě to moc, protože to má smysl

Najít mezi zaměstnanci a spolupracovníky Charity někoho, pro něhož je tahle práce posláním a jehož služby převyšují rozměr úvazku, není tak těžké. Těch lidí je tolik! Představujeme ženu, která proměnila Tříkrálovou sbírku v Českobudějovické diecézi.

V každé profesionální i dobrovolné Charitě je někdo takový. Někdo, kdo tamnímu zařízení vdechuje život. Někdo, kdo se těší mezi klienty takové oblíbenosti, že se v jejich očích stal synonymem charitní služby. Někdo, komu na společném díle záleží natolik, že pro něj dělá víc, než musí.

Tady na jihu Čech jsme z těchto lidí vybrali a chceme představit koordinátorku Tříkrálové sbírky pro českobudějovickou diecézi, Marii Vaňo, která za pár týdnů oslaví půlkulaté výročí s Charitou. „Často vidíme zásluhy těch kolegů, kteří pracují přímo s klienty, pomáhají přímo. Chci ale ukázat na nezastupitelnou práci těch, kteří vytvářejí zázemí. Marie svou poctivou prací významně přispívá k velké pomoci, kterou Charita poskytuje. Za pět let, co sbírku u nás v diecézi koordinuje, se téměř zdvojnásobil její výnos, rozšířila se do dalších území, zkvalitnila se organizace i logistika. A to je ve složité struktuře Charity z mého pohledu

Marie Vaňo při sčítání výsledků Tříkrálové sbírky. Snímek archiv Charity ČB

opravdu obdivuhodný čin,“ upřesňuje Jiří Kohout, ředitel Diecézní charity České Budějovice, která letos v Tříkrálové sbírce získala rekordních téměř jedenáct a půl milionu korun.

Mezi byznysem a charitou

Do Charity přišla z ryze komerčního prostředí. Jak říká, dlouho přemýšlela, jestli zcela neočekávanou nabídku stát se hlavní koordinátorkou Tříkrálové sbírky pro celou diecézi přijme. Nakonec souhlasila i přesto, že je to mnohem víc práce, než čekala. Sama je praktikující katolička a víra v Boha jí mnohokrát v životě pomohla. Díky Charitě teď sama může zprostředkovávat podporu pro druhé. „Pro mě je to opravdu nepopsatelný pocit, když vidím, kolika lidem ty peníze pomáhají. Lidé si často myslí, že Charita rovná se šatník nebo rozvážka obědů. Ale ten záběr pomoci je tak neuvěřitelně široký: samoživitelé, hospice, znevýhodně-

né děti, senioři, domácí péče, kompenzační pomůcky. Proto mě to tak baví, protože vidím, že to má smysl,“ hodnotí Marie Vaňo svou práci v Charitě.

O sbírce měla zkraje jen základní informace, a tak hned po svém nástupu odjela na zkušenou do Prahy a poté i do olomoucké arcidiecéze, kde Tříkrálová sbírka v roce 2000 vznikla. „Tam jsem od koordinátora Marka Navrátila dostala tu doposud nejlepší radu. Řekl mi: Jestli chcete tu sbírku dělat dobře, tak si objedte všechny spolupracující kolegy a organizace a naslouchejte jim. A tak jsem strávila léto na cestách,“ vzpomíná Marie Vaňo na své začátky. Tehdy začala budovat základy úspěchu sbírky v této diecézi.

V pohybu je pořád. Zatímco ostatní se snaží v adventním čase zpomalit a prožít klidné vánoční svátky v kruhu svých nejbližších, její tempo v tu dobu vrcholí. Vede tým osmadvaceti koordinátorů – z charitní sítě i z řad dobrovolníků při farnostech. Uzavírá náboru

dobrovolníků, vytipovává a shromažďuje záměry pomoci, připravuje mapy koledování, plní weby informacemi a harmonogramem návštěv koledníků ve vesnicích a městech, pomáhá s propagací a připravuje zahájení sbírky. Zodpovídá za distribuci kasiček, posvěcených křížů, odměn pro koledníky i dárce a veškerého dalšího materiálu, takže stále něco přináší, odnáší, polepuje a rozvází. Do toho bez přestání telefonuje a všem trpělivě naslouchá a odpovídá.

To vše zvládá jako matka tří dětí, její hlavní obživou je navíc vlastní podnikání. „Po těch pěti letech už vím, že prosinec a leden jsou náročné, takže svoji hlavní práci v té době zcela podřídím sbírce. V začátku mi hodně pomohli rodiče, kteří pohlídali děti. A také manžel. Ví, jak mi na tom záleží, takže mi maximálně vychází vstříc,“ popisuje Marie Vaňo.

Marie je pečlivá, má nadhled, specifický smysl pro humor a i přes chválu okolí zůstává skromná. „Mám velice dobré koordinátory, jsou strašně šikovni, jsou to všechno moc fajn lidé. To oni jsou vykonavatelé úspěchu a dělají to fakt dobře. Já jsem opravdu jen v pozadí. To oni jsou pro mě hrdinové,“ chválí své kolegy.

„Marie Vaňo svojí energií, nadšením pro věc, ale také systematickým a poctivým přístupem pozvedla koledování v tomto regionu. Vytrvale vysvětluje, o čem Tříkrálová sbírka je a jak se dají věci postupně vylepšovat. Práce, kterou odvádí, je vidět na výsledcích a také na vzrůstajícím počtu kolednických skupinek,“ uzavírá hlavní republiková koordinátorka Tříkrálové sbírky Gabriela Višová.

VERONIKA KABÁTOVÁ
(Autoři textů v této příloze pracují v tiskových odděleních Charity.)

Kruh lásky se uzavřel: dávala a nyní přijímá

Marcela Tomášková vystudovala střední zdravotnickou školu, po ukončení studia pracovala několik let jako všeobecná sestra v nemocnici, o mnoho let později v charitních službách. S manželem se vzali v roce 1966 a společně vychovali tři děti. Prožili spolu krásných více než 65 let života a těšili se ze tří vnoučat.

Nemocní ji milovali

V důchodu paní Marcela nastoupila na Charitu, kde pracovala pět let v charitní ošetrovatelské a pečovatelské službě. Docházela do domácností pacientů a pečovala o převážně ležící nebo těžce se pohybující osoby. Její spolupracovnice na ni vzpomínají ja-

Z Marcely Tomáškové je dnes klientka. Snímek Arcidiecézní charity Olomouc

ko na velice laskavou a poctivou zdravotní sestru. Nemocní ji milovali. Měla vždy dobrou náladu, byla obětavá a ochotná pomoci kdekoli, komukoli. V posledních letech života byla v důsledku nemoci odkázána na pomoc svého manžela. Aby manžel zvládl veškerou péči, požádal v posledním roce o pomoc pečovatelskou službu. Kruh se uzavřel. Velikost člověka je skryta nejen v umění a lásce pomoci poskytnout, ale také v pokoře dokázat pomoc přijmout. A paní Marcelka to uměla. Obojí.

Děkujeme naší kolegyni paní Marcelce za to, čím pro nás byla, děkujeme za všechno, co jsme se od ní díky její lásce, pokoře a vnitřní síle mohli naučit.

EVA ŠTEFKOVÁ

V Domažlicích mají „zlatý poklad“

Po cestě z práce potkávala lidi bez domova, mluvila s nimi, trápily ji jejich příběhy. Začala se zajímat o sociální služby, aby jim mohla poradit.

Když pak přišla do kontaktu s prvním azylovým domem, požádala tam o místo. A to i přesto, že právě zastávala dobře placenou pozici vedoucí hypermarketu. Dnes paní Zlatica Houšková působí jako sociální pracovníce v Azylovém domě sv. Alberta Chmielowskeho v Domažlicích a její služby si zde velice cení.

Na začátku svého angažmá v sociálních službách před sedmnácti lety nevěděla, co si má vlastně v azylovém domě počít. Uvědomila si, že klienti, kteří sem přicházeli, byli životem tak zmožení, že ani neměli vůli řešit své problémy. Viděla holou realitu v noclehárně, dozvídala se, co museli jindy vydržet přes noc. „Příběhy lidí, s nimiž jsem pracovala, ve mně zanechávaly pokoru a úctu. Stačí tak málo a jste na druhé straně. Vždycky jsem se snažila je chápat a nikdy je nesoudit. Říkala jsem si naopak: tady chci pomáhat,“ vzpomíná paní Zlatica na své zaměstnání v jednom z pražských azylových domů. „Tak začala moje sociální práce. Byla jsem fascinována tím, jak ti lidé dokáží přežít v podmínkách, které jsem si ani nedokázala představit.“

Třicet klientů

V Azylovém domě sv. Alberta Chmielowskeho v Domažlicích, který provozuje Diecézní charita Plzeň, se s několika kolegy stará o třicet klientů, sedm z nich jsou děti. Čekatelů je v pořadí zhruba dvě stě. Jedná se

Paní Zlatica (vlevo) se svou kolegyní Bohumilou Osvaldovou.

Snímek archiv DCHP

obvykle o lidi, kteří přišli o bydlení, nemají práci a jsou v tíživé životní situaci. Vedle nezbytného ubytování jim zaměstnanci Charity poskytují sociální poradenství, připravují s nimi individuální plán a pomáhají s vyplňováním formulářů pro úřady, hledáním práce a podobně. Ale především jim naslouchají, aby mezi uživatelem služby a pracovníkem Charity vznikl důvěrný vztah a mohlo dojít k otevření pomyslných dveří do životního osudu zkušného člověka. Tam se totiž obvykle nalezne klíč k jeho aktuální situaci. Jak připomíná Zlatica kolegyň Bohunka, která pracuje jako takzvaný klíčový pracovník klien-

ta – leckdy se přicházejí vypovídat v noci, protože často nemají rodinu a hledají někoho, komu by se mohli svěřit.

Nad pomocí konkrétnímu člověku se radí celý tým domova. „Je to práce celého kolektivu, mám vynikající kolegy i vedoucího, vycházíme z názorů všech zaměstnanců. Kolegové mají sociální citění, mají srdíčko, klienti prochází přes nás všechny, vzájemně se doplňujeme. Naše práce je pestrá, pomáháme lidem s dosažením stanovených cílů – najít si práci, bydlení,“ vysvětluje Zlatica. „Přístup každé kolegyně a každého kolegy i vedoucího je přínosem. Když sem klient přijde,

je uzavřený, velmi dlouho trvá, než se otevře a začne komunikovat. Snažíme se o to, aby si tito lidé připadali potřební, povzbuzujeme jejich důstojnost. Vždycky máme všichni radost, když u klienta dojde k pokroku.“

Předurčena pomáhat

Kolegové paní Zlatici říkají, že byla ke svému povolání v Charitě snad předurčena. Už jako malá nosila babičkám tašky s nákupem, sedávala s nimi a poslouchala jejich vyprávění. Se sociálně slabšími se dělila o svačiny a chránila je. „Lidé mě naplňují a mnoho mi dávají. U svých rodičů jsem prožila láskyplné dětství. Naši klienti takové dětství nezažili, mají velké problémy a musí je řešit a do určité míry to zvládají. Zprostředkovaně, přes jejich tíživé situace, se dostávám k jádru věci a chvilkově mohu s nimi zažít to, co oni prožívají. Tato práce je pro mě tak hluboce krásná, že se to nedá vypovědět,“ popisuje paní Zlatica stále planoucí zaujetí pro pomoc lidem bez domova. Konec konců i k víře ji dovedl příběh jednoho z bezdomovců, o němž pak rozjímala v kostele, a tak dnes říká: „Jsem moc ráda, že Boha mám, protože v životě se setkáváme s těžkými událostmi. Bůh mě provází každý den. Je se mnou, když jdu do práce. Víím, že když zde budu řešit něco těžšího, tak ho poprosím a večer se pomodlím. A tak jsem každý den s ním.“

Nepostradatelná

Přínos paní Zlatici v domažlickém azylovém domě vystihuje jeho vedoucí Jiří Svoboda: „Je naprosto nepostradatelnou součástí našeho azylového domu, kde naprosto všichni vědí, že se na ni mohou kdykoliv a s čímkoliv obrátit, a ona je nikdy a v žádném případě neodmítne. Je v pravém slova smyslu naším ‚zlatým pokladem‘.“

PETR ŠÍMEK

Nenápadní hrdinové podle biskupa Radkovského

Biskup František Radkovský je prezidentem Diecézní charity Plzeň. Zeptali jsme se ho na „nenápadné hrdiny“, s nimiž se v Charitě setkává.

Charita má mnoho výborných skvělých pracovníků i kolektivů. Rád bych vypíchl tři týmy. Mám rád Domov sv. Alžběty v Plzni, kam jsem donedávna pravidelně chodil sloužit mši svatou. Není to velký domov, a tak zde mají milé pracovníce na každého seniора dostatek času. Snaží se zde láskyplně nahradit seniorům původní domov a oni to vědí a oceňují.

Velice rád také navštěvuji Denní stacionář Pohodička Oblastní charity Rokycany. Snad každý, kdo sem za-

vítá, se tu cítí dobře. Je určený lidem s kombinovaným postižením. Pracovnice vymyšlejí hravý a tvořivý program tak, aby rukodělná práce přinášela radost všem, kteří tam docházejí i kteří v něm odvádějí službu potřebným.

Hluboké přátelství je léty upevněno mezi pracovníci Domova pro matky s dětmi v tísni v Havlovicích na Domažlicku. Tři z nich zde slouží už od založení, tedy dvacátým čtvrtým rokem! Říkají, že tento domov je jejich „společným dítětem“.

Často nejvíc pomůže čin, podaná ruka a zájem

V pardubické Charitě začínal Pavel Zbroj jako řidič dodávky. Denně vozil seniory do odlehčovacích služeb, doprovázel je k lékaři nebo rozvážel kompenzační pomůcky. V odlehčovacím středisku pracoval Pavel také jako pečovatel a všechny své zkušenosti dnes využívá v terénní práci.

Den začíná většinou v sedm hodin první ranní návštěvou, kdy klientovi pomáhá s přesunem z postele na vozík a s oblékáním. Pokud je potřeba, vrací se do odlehčovacího střediska Červánky a pomáhá pečovatelkám s těžšími pacienty. Často tak navštíví až pět domácností a v Červánkách je nepostradatelným pomocníkem.

Různé lidské osudy

Ke klientům je Pavel velmi pozorný, lidé si ho oblíbili. „Jsem rád, že se lidé na naši službu opakovaně obracují. I pečující si občas potřebují odpočinout a zastoupit,“ říká.

Pavel Zbroj ve službě u jednoho z klientů pardubické Charity. Denně navštíví až pět domácností a v Odlehčovacích službách Červánky je už nepostradatelným pomocníkem. Snímek archiv Oblastní charity Pardubice

„Když jsem v roce 2010 nastupoval do Charity, netušil jsem, jak hluboko budu mít možnost poznat různé lidské osudy a jsem vděčný za to, že jim mohu pomáhat. Díky téhle práci jsem poznal, že často větší váhu než velká slova má obyčejný čin, podaná ruka a zájem o osud bližního,“ říká Pavel, kterého rodiče vychovali ve víře, lásce i k pokoře, sám vystudoval teologii.

Každý den je trochu jiný. Někdy Pavel pracuje až do večera, podle potřeb klientů. Odlehčovací službu v terénu využívají ti, kteří pečují o své blízké a potřebují, aby je doma načas někdo zastoupil, když musí dojet na úřad, k lékaři nebo na nákup. „Například klienti po mozkové příhodě vyžadují často neustálý dohled. I když o nemocného láskyplně pečuje partner, potřebuje občas vystřídat,“ vysvětluje Pavel.

Odlehčovací službu využívají také lidé, kteří potřebují odjet na dovolenou, do lázní nebo nemocnice a nemají nikoho, kdo by je v péči zastoupil. „Babička, která žije ve vlastní domácnosti, je zvyklá, že se každý den u ní někdo z blízkých zastaví, ohřeje oběd, připomene, aby si vzala léky, vše zkontroluje nebo si s ní jen popovídá,“ líčí své zkušenosti Pavel.

„Při této práci si čím dál víc uvědomuji, že to důležité je očím skryté a lidé vycítí, jestli to, co člověk dělá, dělá rád a ke každému se chová s úctou a pozorností. Vždyť v Písmu svatém je psáno: ‚Cokoli jste učinili jednomu z těchto mých nepatrných bratří, mně jste učinili,‘“ uzavírá Pavel Zbroj z Pardubic. JAN LOHYNSKÝ

Přišel jako bezdomovec, teď se věnuje druhým

Julius Oláh je Slovák s trvalým pobytem v České republice. Je mu pětadesát let, ovládá maďarštinu, polštinu a tři východní romské dialekty. Objevil se v Kadani jako nutný člověk. Dnes je pro chod místní Charity nepostradatelný.

„Julia jsem poznal jako člověka bez domova. Bylo mu 51 let, když k nám na Charitu začal od jara 2019 přicházet s prosbou o pomoc,“ vypráví Jan Paleček z kadaňské Charity. Záhy mu vyprávěl svůj životní příběh o široké

rodině, o dětství a hospodaření, o pracovních místech na Slovensku i v Čechách v autopřemyslu. Pak navázal s hovory o životní cestě s řeholníky a studiem teologie. Tvrdil, že absolvoval postulat a noviciát ve Společnosti Božího slova, u verbistů nejprve tajně v Nitře a pak noviciát ve Vidině. Ve studiu pak navázal v polské Nyse a Pieniežnu. „A že svou službu nastoupil ve východoslovenských romských osadách, kde uplatnil své znalosti a empatii hlavně při práci s dětmi a mládeží. Byly to někdy věci spíše k neuvěření, kterých jsem vyslechl už mnoho,“ popisuje Jan Paleček. Jenže pak se ukázalo, že je to pravda: časem byly prověřeny jeho životem, vystupováním a praktikováním víry.

I když Julius Oláh bydlel se svým známým za městem pod stanem, hned po začátku covidu se zapojil do šití roušek u kadaňské organizace Světlo. To ale bylo jeho poslední zaměstnání, kdy na práci obstojně viděl.

Začal se mu totiž rychle horšit zrak. Za rok se Charitě podařilo získat pro oba muže městský sociální byt. To byl pro něho i pro spolubydlícího Zdeňka velký předěl. Mohl se o kamaráda, který je nemocný, i o domácnost starat v důstojných podmínkách. Začal také hned jako dobrovolník spolupracovat s Charitou Kadaň a od té doby tam dochází prakticky denně, i když jsou to z jeho domova dobré tři kilometry. I při svých omezeních a své

Julius Oláh (v kšiltovce) s přáteli. Snímek archiv Charity Kadaň

drobné postavě se dokáže postarat o zahradu, pravidelný úklid, demonstáže nepotřebného nábytku a odvozu na sběrný dvůr, pomáhá se stěhování nábytku a elektrospotřebičů od dárců, manipulací při třídění oděvů a potravin z potravinové banky, při nákupech jídla i při jeho vydávání. Svou vytrvalostí a tím, že přichází denně anebo kdykoliv po domluvě, je pro chod Charity prakticky nepostradatelný.

„V Juliovi je stále touha být ve službě jáhnem, sloužit Bohu v lidech na okraji společnosti, být jako sv. Vincenc z Pauly anebo sv. Filip Neri,“ popisuje Jan Paleček.

A jak chce žít svůj další život Julius Oláh? „Člověk má o životě své představy, ale musí být připraven na to, že Bůh má s námi i jiné plány. Nemožu hledat to, co chci já, ale to, co chce Bůh. Nechám se překvapit, kam mě Pán nakonec ještě pošle,“ dodává Julius Oláh. EVA HADAŠOVÁ

„Adoptovala“ jedenáct dětí a pečuje o seniory

V poličce má fotografie jedenácti dětí. Když o nich mluví, celá se rozzáří, je zřejmé, že jí dělají radost. Nevadí, že žijí tisíce kilometrů daleko a nikdy se s nimi neviděla. Gabriela je všechny prostřednictvím Arcidiecézní charity Praha „adoptovala“ na dálku.

„Nejdéle podporuji Emanuela. Je mu 32 let, studuje teologii a příští rok bude vysvěcen na kněze. Tím má pomoc skončit,“ říká Gabriela a bere do ruky další fotku, sedmnáctiletého Jesona, sportovně založeného chlapce. Právě dokončil střední školu. I on by se rád stal knězem. Gabriela finančně podporuje i desetiletou Angelu z Ugandy, jejíž maminka je HIV pozitivní.

Gabriela nemá svoje děti, a proto měla potřebu nějak alespoň podporovat. Studium dětí z rozvojových zemí je podle ní důležité. „Radost mi dělají dopisy od nich, obrázky, vysvědčení. Jejich úspěchy prožívám s nimi. Mám z toho dobrý pocit a ty děti mi nahrazují rodinu,“ naznačuje Gabriela, že její dětství nebylo hezké a rodinné vztahy nefungují.

V pečovatelské službě našla Gabriela své místo.

Snímek archiv Arcidiecézní charity Praha

Potřebu starat se o druhé uplatňuje také v Charitě Praha-Holešovice. Šest let se jako pečovatelka stará o seniory, kteří potřebují pomoci s nákupem, úklidem, ošetřením. Ke každému si vytvoří pouto. Vzpomíná například na paní Ludmilu, ke které docházela čtyři roky. Loni zemřela a Gabriele se o ní dodnes zdá. S panem Zdeňkem zase vedli duchovní rozhovory. Ve vysokém věku se zamýšlel, co v životě nestihl a mrzí ho to. I tomuto muži pomohla

Gabriela odejít na druhý břeh. Navštěvuje lidi sdílné i uzavřené. „Jsem věřící, ale víru nikomu nevnucuju, záleží mi na každém člověku,“ říká Gabriela. Důležité je podle ní zázemí Charity, pochvaluje si dobré vedení a kolektiv. Baterky dobíjí cestováním po Česku. Také moc ráda peče a vaří a přečte si pěknou knížku. Nepohrdne kvalitním filmem.

Její cesta k víře byla klikatá. Poprvé ji oslovila ve 14 letech. Pak ale přišly v životě těžké chvíle a dvacet let doslo-

va přežívala. Později potkala školské sestry sv. Františka a o dalším osudu bylo rozhodnuto. Do roka byla příprava na křest a křest do katolické církve, soukromé zasvěcení Bohu pak do šesti let.

V Adopci na dálku^a a v pečovatelské službě našla Gabriela své místo. „Dlouho jsem hledala něco, co člověka přesahuje. Konečně jsem to našla,“ uzavírá Gabriela.

JARMILA LOMOZOVÁ

Co do služby dáte s láskou, to se vám vrátí

Absolventka strojí průmyslové školy Jarmila Pachtová stála v roce 1992 před velkým životním rozhodnutím. Má smysl hledat si zaměstnání ve svém oboru, ke kterému se po čase stráveném výchovou dětí už neměla chuť vracet?

„Klienti nás učí lásce, trpělivosti, moudrosti a hledání smyslu života,“ říká Jarmila Pachtová.

Snímek archiv Arcidiecézní charity Olomouc

Zážitky a vyprávění vrchní sestry z charitní domácí ošetrovatelské a pečovatelské služby ji oslovily natolik, že ještě téhož roku v březnu podepsala pracovní smlouvu jako pečovatelka

seniorů v domácím prostředí. Tehdy vůbec netušila, že práce v Charitě se stane jejím posláním na mnoho let.

Ve svých vzpomínkách často zabloudí ke klientům, kteří ji, jak sama

říká, mnohemu naučili. „Vzpomínám na paní Aurelii, která se těžko pohybovala za pomoci chodítka, a přesto svoji lásku ke kytičkám nevzdala. Našla si polohu, jak si kytičky vysadit a zalé-

vat. Pan František mě každé ráno vyhlížel z okna od okamžiku, kdy vystoupím z autobusu, aby mě mohl přivítat. Paní Anička mi při každém našem společném setkání předávala mnoho zkušeností ze svého života, moudré myšlenky z přečtených literárních děl. Vzpomínám na paní Marii, která i přesto, že ji nemoc připoutala pouze na lůžko, a byla tak v mnohem odkázaná na pomoc druhých, měla pro každého vždy jen laskavé slovo,“ vypráví Jarmila Pachtová.

Dnes je vedoucí Střediska pečovatelské služby Charity Olomouc, o své práci hovoří s láskou a pokorou: „Mnoho našich bývalých i stávajících pracovníků mi dá jistě za pravdu, že to, co do služby s láskou vložili, se jim mnohonásobně vrátilo. Naše služba je službou vzájemného obdarování. Krása péče nespočívá jen v dávání, ale i v přijímání. Klienti nás učí lásce, trpělivosti, moudrosti a hledání smyslu života,“ dodává. EVA ŠTEFKOVÁ

Umí naočkovat pozitivní energií

„Jsem tu třetí týden a jako by do mě píchli injekci radosti ze života,“ říká o Petru Burdovi, sociálním pracovníkovi azylového domu pro matky s dětmi Charity Ostrava jedna z nových klientek.

Petr chtěl být od malička v uniformě. Ochranitelský rys osobnosti ho nakonec od té vojenské nasměroval do uniformy policejní. Po 25 letech služby na několika pozicích u Policie ČR se tato profesní kniha pro Petra pomyslně uzavřela a převážila potřeba se posunout, poznat nové lidi, získávat nové zkušenosti. „S lidmi bez domova jsem se setkával už jako s poškozenými nebo podezřelými v rámci služby u policie. Byli mi ale vždycky nějak blízcí, tak moje volba kroku do neznáma byla jasná: poslal jsem životopis a žádost do ostravského charitního azylového domu pro muže,“ popisuje období pracovních změn rodilý Ostravák Petr. „Když mi pak volali, že mohu nastoupit na místo sociálního pracovníka, byl jsem šťastný člověk,“ doplňuje Petr, který nastoupil plný elánu a optimismu do Charitního domu sv. Františka, azylového domu a noclehárny pro muže. Po čtyřech letech práce s muži bez přístřeší se Petr přesunul v rámci Charity Ostrava na další pozici, kde ho bylo zapotřebí: sociálního pracovníka v Charitním domě sv. Zdislavy – azylovém domě pro matky s dětmi. Tady má na starosti so-

Petr Burda je oporou azylového domu pro matky s dětmi.

Snímek archiv Charity Ostrava

ciální práci s 10 klientkami služby a jejich dětmi.

„Podle mě je pro úspěch sociální práce nejdůležitější empatie, lidský přístup a týmová spolupráce. Snažím se vždy rozumět příběhu klientky jako celku. Velmi podstatné je se chovat přirozeně a emočně vyrovnaně, pak je možné postupně získávat důvěru člověka, který prochází obtížnou životní situací a traumatizujícími zkušenostmi například z domácího násilí,“ vypočítává základní kameny dobré sociální práce Petr. Za svůj přístup, že do práce chodí s nadšením a říká, že je to

pro něj koníček a zábava, občas sklízí od okolí úsměvy, ale když se s každou klientkou, kterou v domě hned po ránu potká, zastaví na pár vět, je cítit, že otevřenost a dar slova je velkou devízou pro to, aby se práce v azylovém domě dařila.

„Práce se vede tehdy, když se maminka dostane od nás co nejdříve do následného, samostatného bydlení,“ definuje úspěch v sociální práci Petr. Statistika za poslední dva roky hovoří v této službě o 85 %, kdy se tohoto cíle daří dosáhnout. Velkým motorem pro dosažení pozitivní změny v životě

jsou pro matky samozřejmě jejich děti. O to složitější je hledat motivaci u mužů bez přístřeší. „Samozřejmě i tady dochází občas k odebrání dětí z péče a je velmi znát, že ve výchově dětem schází otec. Často tuto roli suplujeme, nicméně jen do té míry, že zdůrazňujeme a podporujeme roli matky, která je za výchovu jediná odpovědná,“ dokresluje sociální situace, které jsou každodenním chlebem práce v azylovém domě.

Petr z předchozího profesního uplatnění do charitní práce převzal několik zásad, díky kterým svoji náročnou práci s lidmi v tíživé životní situaci dobře zvládá. „Naprostě přesně mohu říci, že klíčem ke spokojenosti je pracovní morálka, loajalita a snaha dělat svoji práci dobře,“ říká s úsměvem.

Na otázku, jak dobíjí baterky, Petr s úsměvem vypráví o tom, jak si bere radost od klientek, které rády vaří nebo měly domácí mazlíčky psy, kočky apod. Vaření a konkrétně psi jsou další jeho vášní a zdrojem pozitivní energie, které mu naplňují víkendy a volný čas. Se svými dvěma psy často jezdí na soutěže, které často moderuje a některé pořádá. „To, že mohu působit v organizaci, která je založená na křesťanské filozofii, má pro mě hluboký podtext v tom, jak se víra může projevat ve slušném chování mezi lidmi, v dobrých mezilidských vztazích a vzájemném respektu mezi lidmi, bez ohledu na to, co si v životě nesou, jaké třeba mají chyby,“ říká Petr.

V Charitě Ostrava pracuje v 21 sociálních a zdravotních službách více než 40 sociálních pracovníků. Každý z nich je stejně jako Petr Burda nepostradatelný pro naplňování poslání charitní práce v pomoci lidem v nouzi. Přejme Petrovi i všem jeho kolegům hodně sil do další práce.

DALIBOR KRAUT

Účetní, která sčítá solidaritu lidí

Za čísla účetnictví se může skrývat spousta dobra a zajímavého díla. Po svém příchodu do Charity v Tišnově se o tom přesvědčila ekonomka Alena Melousková.

Stala se součástí dobře promazaného stroje, ve kterém každá součástka plní svou nepostradatelnou úlohu při pomoci druhým lidem. Také účetnic-

Alena Melousková.

tví pomáhá zajistit doručení podpory přímo k lidem, kteří se ocitají v tísní, zjistila záhy.

Alena Melousková dělá účetnictví celý život. Do Charity nastoupila v roce 2012 a teprve zde poznala, že i práce s čísly může být různorodá a zatočit se stereotypy.

„Dělat účetní v Charitě je velice rozmanité, neděláte tu samou práci pořád dokola. To mě baví,“ vysvětluje s tím, že účetnictví Charity je rozsáhlá agenda a je velmi náročná.

Před třemi lety, kdy dosáhla důchodového věku, odcházeli z práce klíčoví lidé. Alena Melousková byla jedna z mála, která zůstala. „Nechtěla jsem v té obtížné době nechat ve štychu

svou nástupkyni,“ uvádí hlavní důvod Alena.

Dosud nepřestává žasnout nad tím, kolik lidí myslí na druhé v nouzi a posílá jim dary. „V poslední době mi to potvrdila solidarita po tornádu na Moravě nebo válka na Ukrajině. A pak tu máme Tříkrálovou sbírku, která má svoji dlouholetou tradici. Neuvěřitelné,“ říká.

Práce účetních není na první pohled vidět – je to svět čísel a počítání a lidé, kteří tyto operace provádějí, jsou schovaní za počítači. Ale ani bez nich by se Charita neobešla a společně s ostatními pomáhají těm nepotřebnějším.

ZUZANA HORÁKOVÁ

Anglické začátky pletací babičky

Statečnosti a obětavosti se Věra Šormová, rozená Albrechtová, naučila doma, v rodině vojáka z povolání.

V mládí přišla o malého syna. Ve 40. letech pracovala v Londýně jako překladatelka, poté se s mužem vrátili do Prahy. Její manžel, právník, směl po komunistickém převratu v roce 1948 pracovat jen v dělnických profesích. Paní Věra ovdověla, děti i vnoučata vrostly, a tak se věnovala dobročinnosti – pletla ponožky, čepice a šály pro válečné sirotky ve světě. Za dobrovolnou činnost v roce 2010 obdržela Cenu Charity Česká republika. Letos 24. února ve večerních hodinách skonal ve věku 103 let. „Pokaždé když jsem ji navštívil, měl jsem pocit, že jsem se potkal se svatým člověkem. A víte, co na ní bylo nejhezčí? Její ruce,“ uvedl P. Juan Provecho OSA při posledním rozloučení s Věrou Šormovou v pražském kostele sv. Tomáše.

O tom, jak vše začalo, napsala paní Věra před několika lety tuto vzpomínku:

Pletací jehlice za jednu večeri

Jednoho odpoledne v roce 1946 jsem se v Londýně procházela Notting Hillem a v jednom krámku, který by se u nás asi jmenoval „střížní zboží“, jsem se zastavila, asi jsem si chtěla koupit nitě. Zaujaly mne pletací dráty zapíchané dokola na podložce.

Vzala jsem je do ruky. Prodavačka mne zahlédla a zašveholila: „To jste si dobře vybrala, jsou lehké a vhodné pro každou sílu vlny.“ V pokladně to cinklo, a než jsem se vzpamatovala, byly jehlice moje.

Jenže dva a půl šilinku, které jsem za ně zaplatila, stojí mě jedině jídlo denně v Lyon's Corner House. Fish and chips, toast nebo moučník. Ale nešť! Ukázalo se, že ty jehlice z Notting Hillu byly můj osud, a šťastný!

Když jsme se s mužem z Londýna vrátili do vlasti – dostala jsem od přátel klubka vlny pro děťátko, které se mi tam narodilo, a jehlice našly uplatnění.

Jenže s návratem do vlasti přišly dnové nedostatky. Manžel ztratil své dobré povolání, úspory minimální.

Učila jsem tajně dětičky přátel angličtině a němčině; výtěžky také minimální. Ale objevila se dobrá přítelkyně, zda prý umím pletat a nechtěla bych to dělat na zakázku. Ovšem že jsem chtěla. Vždyť jsem měla své jehlice z Notting Hillu. Osud se začal naplňovat.

Věra Šormová (1920–2023) při své oblíbené činnosti.

Snímek archiv rodiny

Kolem roku 2000 novinářka Petra Procházková vrátila v Moskvě akreditaci a v rozbombardovaném Grozném založila útulek pro padesát válečných sirotků. Koupila domek, přes den tam děti byly, v noci se vrátilo do ruin. Byly v noci bezpečnější než stojící domek. Těm dětem tam musí být zle, pomyslela jsem, zima jim musí být na nožičky. Tak jsem pro Berkat, tak se útulek jmenoval, začala pletat ponožky. Dál už jsem pracovala pro Charitu Česká republika, která mi s dodávkami pomáhala.

Pletací jehlice se osvědčily hned ve dvou projektech. První bylo pletení pro Anisju, což byla holčička s chorým srdíčkem. Na operaci se čekalo, až bude srdce větší, jenže než dosáhlo patřičné velikosti, Anisja mi umřela. Plakala jsem nad ní, její maminka mi poslala fotku, kdy byly s ní...

Další dítě pro mé pletení byla holčička nalezená v v ruinách Grozného. Tak jsem pracovala pro Madlen. Po deset let mé jehlice pracovaly. Ponož-

ky, šály, čepičky, pokud možno strakaté, aby se Madlence líbily. Psala mi dopisy, tedy spíše malovala. „Projekt Madlen“ skončil po deseti letech.

Kolik dobrého teplého ty moje jehlice z Notting Hillu napletly: v půlce československé války mi přišel prostřednictvím Charity dopis od pracovníků útulku Cvětok: Pracovníci mi děkují za teplé věci, za ochotu pomáhat „v těchto našich těžkých časech“ bez data a na čtverečkovaném papíře, „naše děti nikdy na vás nezapomenou“.

A mám zas nový projekt. Naše bývalá Podkarpatská Rus. Oblastní charita Znojmo se stará o chudé, opuštěné děti kolem Užhorodu, Mukačeva, Lvova, ve Velkém Berezném. Velké Berezné – tam jsem se ubytovala v roce 1938, když jsme s kamarádkou naplánovaly velké putování po Poloninách. A z Velkého Berezného mám spoustu fotografií dětiček, které tam teď sídlí a mají „moje“ šály, čepice, rukavice, ponožky. Velká fotka s dětičkami, nadpis „Děti děkují pletací babičce

a přejí šťastné Vánoce“. Milé jehlice, kdybyste věděly, že já už s vámi pletu pro druhou generaci dětí z Velkého Berezného! To to letí. Lubka se vdala, porodila Antona a Anton už je v 1. třídě! Teď je důležité, aby lidé dali pokoj s válkou, ředitel ze Znojma jezdi i do předválečných zón Mariupolu, nedej Bože, abyste jehlice zas pletly pro válečné sirotky. To už bych ve svých letech neunesla.

Neměla jsem vlnu, už ani kousek, a Evžen Adámek, ředitel Charity Znojmo, měl nápad, v televizním pořadu ukázal moji čepičku pro Andreje (má rakovinu plic a žije ve Lvově, rodišti mé maminky) a řekl, že čepičku pletla (tenkrát) devadesátiletá paní. Známi to viděli a Charita dostala od dobrých lidí finance na léčení Andreje a mně pak došla spousta vlny.

Jak propletené jsou cesty Páně, jednu večeri v Lyon's Corner House jsem vynechala a z těch dvou a půl šilinku vzniklo tolik dobra!

VĚRA ŠORMOVÁ

Moldavanka pomáhá tisícům uprchlíků z Ukrajiny

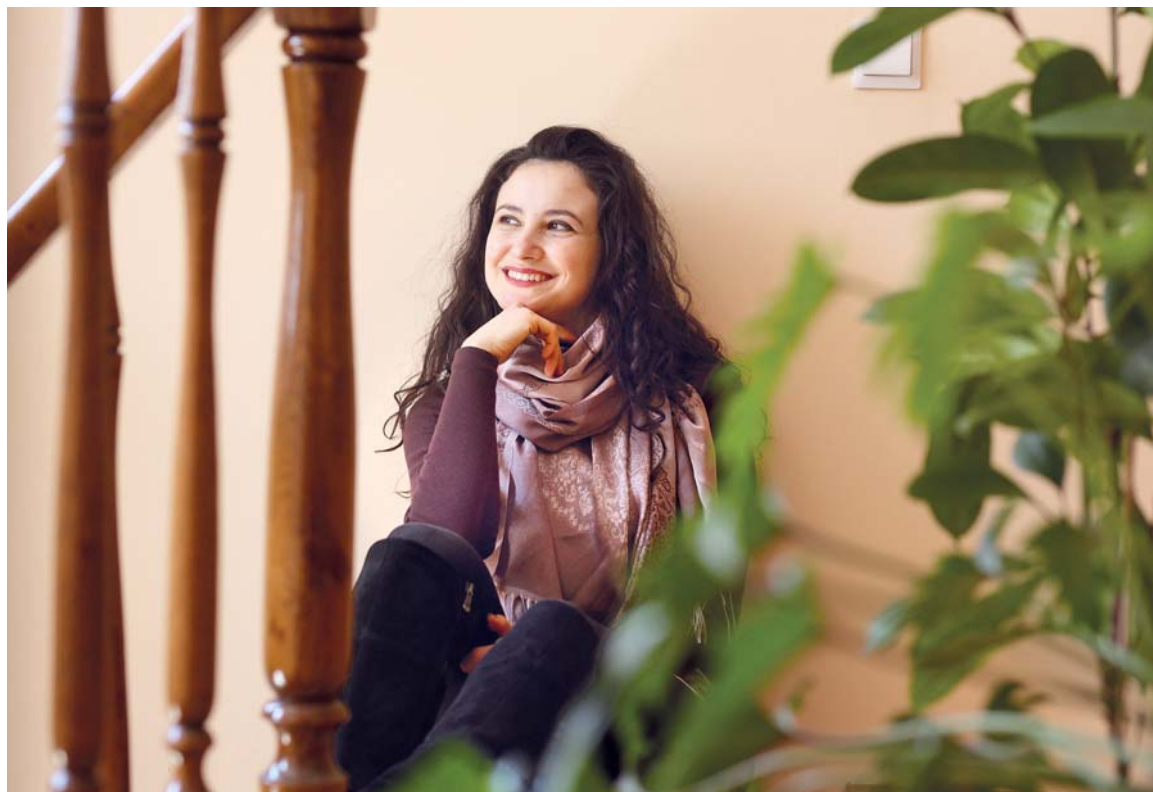
Jméno Cristina Rogojina pravděpodobně nikomu nic neřekne. Přitom stojí za pomocí tisícům lidí, kteří uprchli před válkou na Ukrajině do Moldavska.

V celosvětovém měřítku tvoří ženy – humanitární pracovníce – až 40 procent z více než půl milionu všech humanitárních pracovníků. V pomoci lidem v krizových situacích hrají nezastupitelnou roli a jednou z nich je právě i Cristina Rogojina, projektová manažerka Charity Česká republika v Moldavsku.

Lekce pro svět

„Když vypukla válka na Ukrajině, tak mě to velice zasáhlo. Převrátilo mi to život naruby. Nenapadlo mě, že v roce 2022, v srdci Evropy, by se takový horor mohl vůbec odehrát,“ vzpomíná Cristina na události loňského února. A stejně tak jako na Ukrajinu proudili ruští vojáci, do Moldavska začaly z napažené země proudit tisíce válečných uprchlíků. „Od prvního dne jsem byla rozhodnutá jim pomoci. Nevěděla jsem jak, ale věděla jsem, že chci pomoci co největšímu množství z nich,“ doplňuje Rogojina. Řešením byla práce v Charitě Česká republika, kde se postavila do vedení humanitárního projektu na podporu uprchlíků v Moldavsku. „Sloužím teď mnohem více lidem, než kdybych se do pomoci pustila sama,“ říká Rogojina spokojeně.

Ženy bývají humanitárními krizemi zasazeny neúměrně více než muži.

„Věděla jsem, že chci pomoci co největšímu množství lidí,“ říká Cristina Rogojina.

Snímek archiv Charity ČR

Ve vysoce rizikových oblastech probíhajících konfliktů se navíc mohou stát oběťmi obchodování s lidmi. Je proto důležité, aby měly zastoupení mezi pracovníky, kteří jim pomoc poskytují. Ženy čelí v krizích specifickým problémům, se kterými jim mohou lépe pomoci jiné ženy. Ty se dokážou snáze vcítit do pozice znevýhodněných žen a mohou přesněji odhadnout jejich hlavní potřeby. „Jsou to právě ženy, které dokážou často odhalit na první pohled neviditelné problémy spojené se zdravím žen a které umí také lépe pomoci obětem sexuálního násilí,“ vysvětluje Cristina. Smí-

šené humanitární týmy dosahují lepších výsledků.

Před vypuknutím války na Ukrajině se Charita věnovala v Moldavsku především rozvoji zdravotních a sociálních služeb. Příliv uprchlíků s sebou přinesl i změnu stylu práce. „Humanitární projekty jsou pro naši zemi, a pro mě osobně, novinkou. Jsou velmi dynamické, vyžadují velkou míru flexibility a neustálé přizpůsobování našich aktivit,“ přibližuje Rogojina výzvy, které před ní pomoc lidem prchajícím před válkou postavila.

Jsou to hlavně krizové situace, kdy si uvědomuje důležitost solidari-

ty a lidské jednoty. „Válka na Ukrajině nás sjednotila a ukázala na hodnoty, které jsou pro nás jako pro jednotlivce i pro společnost důležité. Moldavsko udělilo světu lekcí v lidskosti, když se ukázalo jako malá země s velkým srdcem,“ myslí si Rogojina.

V Charitě Česká republika jsou na tyto lidi v první linii hrdí. „Máme v našich řadách tolik statečných a skvělých humanitárních pracovníků. Jde často o neviditelné hrdinky, bez kterých by se ale pomoc lidem v krizových situacích neobešla,“ uzavírá ředitel Charity ČR Lukáš Curylo.

LENKA PIPKOVÁ

INZERCE

DARÁNEK
pomáhá dětem

Charita
Česká republika